

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

På luksustwitch efter høgeørn

HAANING I FELTEN På grund af et samarbejde mellem folkene bag et fransk høgeørneprojekt og folkene bag Club300 kunne vi dagligt få opdatering på Danmarks sjette fund af høgeørns overnatningspladser ned gennem Jylland. Dermed blev twitchet gjort sikkert. Vi kunne tage på luksustwitch...

Vi kender alle til præmisserne der er forbundet med at twitch. Spænding og angst. Bliver fuglen genfundet? Når den at flyve, inden man er fremme? Er den fløjet i løbet af natten?

I denne uge har det imidlertid været en anderledes oplevelse at twitch.

Lørdag den 18. april kom det nemlig frem på Facebookgruppen Feltornitologen, at en GPS-mærket høgeørn havde overnattet på Mors i Nordjylland!

Det var svenskeren Jens Stålberg, der arbejder for den svenske Club300, der var blevet opmærksom på det ved at tjekke [hjemmesiden bag et mærkningsprojekt af franske høgeørne](#).

Det satte gang i twitcherdanmark. Hidtil var der blot 5 fund af høgeørn i Danmark, og nu var det sjette altså en realitet, uden at nogen havde set den!

Den danske Club300 kastede sig lynhurtigt ind i kampen, og kontaktede folkene bag projektet, og fik oplyst de helt aktuelle GPS-positioner, hvor det viste sig at ørnen igen havde overnattet på Mors mellem lørdag og søndag, nærmere bestemt i skoven ved Højriis på Sydøstmors. Meldingen kom imidlertid klokken 8.30 og den skilte vandene. Hard-core twitcherne rykkede uden megen tøven. Soft-core twitcherne vurderede, at ørnen ville være lettet og over alle bjerge, inden man kunne nå frem.

Det blev imidlertid hard-core folkene, der trak det længste strå. Først klokken ca. 13.15 lettede ørnen fra et sted i skoven, hvorefter den skruede sig op og tilsyneladende forsvandt i nordlig retning, og så blev der stille igen.

Club300 opretholdt kontakten til folkene bag høgeørneprojektet, og alle ventede med spænding på deres melding om fuglens nye overnatningsplads. Ville den for tredje nat i træk vende tilbage til Mors? Ville den overnatte i nærheden af Skagen? Skulle man opleve Vojens for første gang?

Klokken 22.39 kom meldingen så. Den overnattede nær Try sydvest for Frederikshavn!

Høgeørn, 2K, Skagen den 20. april 2020. Bemærk GPS-senderen på ryggen. Foto: Jens Kirkeby

Det var en sjov og sjældent rolig fornemmelse man havde i kroppen næste morgen, på trods af at man skulle twitche.

Jeg tænkte undervejs taknemmeligt på folkene bag høgeørneprojektets velvillighed til at levere data fra dag til dag samt på folkene bag Club300s initiativ og service.

Vel fremme ved et isoleret lille skovstykke begyndte vi at vente. Der var styr på fuglen, uden vi kunne se den. Alt vi skulle gøre, var at vente. Det var et luksustwitch med rolig snak mellem medtwitcherne. Alle vidste, at vi nok skulle få den.

Alligevel brugte man jo noget af tiden på at lede alle synlige træer igennem, og efter et stykke tid fandt jeg bagenden af en rovfugl. Lidt vingespidt og lidt af ryggen men ikke mere. Derfor gik vi ud i en bedre vinkel, men ikke tættere på fuglen, og kunne efterhånden se, at det vitterligt var høgeørnen!

Høgeørn, 2K, Voldsted Bæk den 20. april 2020. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Det så fedt ud, men selvom vi ikke var tættere på end på vejen, havde den også fået øje på os. Efter et lille stykke tid bukkede den sig forover. Sked - og lettede. Fordømt og beklageligt. Det var ikke meningen, men vi havde nogenlunde styr på, hvortil den var fløjet, og vi måtte vente igen på termikken og dens trækdrift.

Alle fremmødte fik den da også, da den lettede fra området klokken 11.33 og, som ventet, trak nord og efterhånden endte – og vendte - i Skagen efter den havde givet storslåede oplevelser på halvøen, hvor bl.a. en havørn jagede med den, og hvor folk så den i flot lys.

Under besøget i Skagen lød en af de første meldinger på at en havørn havde jaget høgeørnen sydpå igen da den nåede Hulsig. Høgeørnen vendte dog stærkt tilbage og sås senere over bl.a. byen og Flagbakken. 4K-type havørn (øverst) og 2K høgeørn, Skagen den 20. april 2020. Foto: Jens Kirkeby

Høgeørn og havørn i fantastisk infight, Skagen den 20. april 2020. Foto: Jens Kirkeby

Det gav storartede billeder og høj stemning inden dens returtræk mod syd. Om aftenen gentog historien sig. Den daglige aftenmelding blev afventet med spænding, og næste morgen stod folk klare ved den nye position.

Denne gang nær Møldrup ca. 17 kilometer vest for Hobro, hvorfra fuglen lettede klokken ca. 10.15, skruede sig op, og trak sydvest.

Derefter stilhed og venten på næste position...

Bing – klokken 22.56 – meldte folkene bag Club300 ud på ny. Nu havde fuglen fundet nattesæde lidt nord for Ribe.

Der blev tale om sidste melding og dermed var det dagen efter sidste chance for danske twitchere for at få høgeørn i denne omgang.

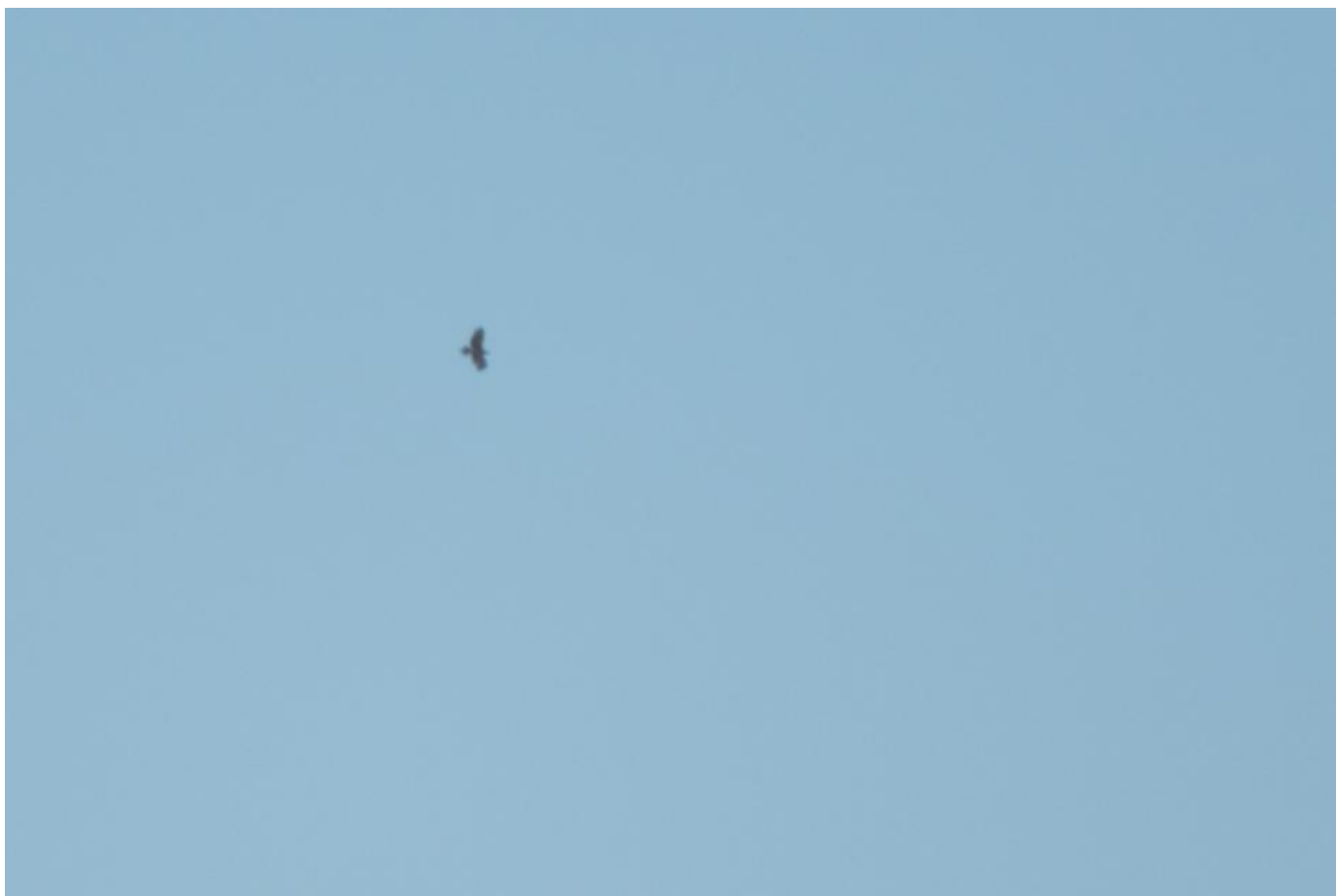
Høgeørnen blev en fantastisk historie. Hurtige beslutninger samt en fantastisk service fra folkene bag høgeørneprojektet i Frankrig og fantastisk service fra folkene bag Club300. Tim Hesselballe Hansen og Sigrid Kistrup Ilsøe stod bag meldingerne på Birdcall, og Rasmus Strack stod bag meldingerne på Birdalarm. Derudover bød ørnen, som sagt, på fantastiske oplevelser og gode muligheder for at danne sine egne indtryk i forhold til feltkendetegn og indtryk.

Jeg brugte især tid på at fundere over ørnens generelle indtryk, da den længe skruede sig højt op på himmelen, og senere trak glidende afsted. Med andre ord havde jeg fokus på dens jizz.

Jeg syntes især at høgeørnen var karakteristisk i formen ved at have en let kantet udbulning på bagvingen, en lang hale, men et forholdsmæssigt lille hoved mod store omgivelser, når man så den nedefra. Derimod syntes jeg at hovedet virkede langt og påfaldende når man så fuglen skråt forfra. Alt i alt var høgeørn en blanding af associationer. Vingestillingen var plan og dette sammenholdt med den forholdsvis lange hale, gjorde, at der var associationer til hvepsevåge. Vingeformen påmindede om kongeørns, og endelig gav den i kredsflugt, og når den sås skråt forfra, påmindelser til duehøg.

Det blev et spændende bekendtskab, som man lærte af.

Det blev også synliggjort, hvorfor man kun sporadisk ser rovfuglene på vej til Skagen, inklusiv de store ørne. Da høgeørnen havde skruet sig højt op, faktisk skyhøjt op, er det simpelthen ikke noget, der fanger ens øje. Rovfuglene på vej til Skagen flyver for højt og for spredt!

Høgeørn, skyhøjt og på vej mod Skagen. Voldsted Bæk den 20. april 2020. Foto: Casper Sylvester Jensen

Nogle har i debatter på internettet ytret et vist forbehold overfor oplevelsen af at se og twitch en GPS-mærket fugl. Personligt har jeg slet ikke noget problem med det. Den aktuelle høgeørn er en spontant optrædende fugl, der bidrager med håndfast og interessant viden. Det er noget nyt at twitch fugle man ved er der, men det vil nok ikke ske særligt tit, endnu... Denne første oplevelse ved at gøre det var i al fald sjov.

En pointe omkring GPS-mærkning af en fugl, som den aktuelle høgeørn, er, at resultaterne er med til at dokumentere, hvorledes de bevæger sig rundt efter ynglesæsonen. Det vil give ny viden i forhold til forståelse af arternes træk og spredning, men også trusler m.m. Forvaltning og andet kan efterfølgende varetages mere målrettet på grund af grundige data. Tænk blot på resultaterne af de GPS-mærkede ungfugle af slagfalke, der jo har vist sig at nå langt omkring, og som har bidraget til revurdering af artens status på den danske liste over spontant optrædende arter, og som dertil har bidraget til en større viden om ungfuglenes adfærd efter ynglesæsonen.

Tjek i øvrigt [denne artikel på britiske Birdguides](#) om høgeørnene i det franske projekt.

Som en tak for hjælpen fra de danske twitchere, har Club 300 taget initiativ til en indsamling til det franske høgeørneprojekt. Sidste chance for bidrag er i morgen, søndag, aften. Der var indtil i morges indsamlet 11.550 kroner, og man kan selv bidrage med et valgfrit beløb på henholdsvis:

MobilePay på nr. 153055

Netbank på regnr.: 5321 og kontonr.: 0369306.

Husk at mærke det Høgeørn.

Tak til Jens Kirkeby og Casper Sylvester Jensen for levering af flotte billeder.

 Dato:
25. 04. 2020

 Skrevet af:
Henrik Haaning Nielsen

 Fotos af:
Jens Kirkeby
Henrik Haaning Nielsen
Casper Sylvester Jensen

 Emner:
SJÆLDNE FUGLE

 Tags:
CLUB300, GPS, GPS-DATA, HIT, HØGEØRN, TWITCH